

North American

ESPERANTO REVIEW

NORDAMERIKA ESPERANTO-REVUO

Januaro - Februaro • 1961

Participants in Esperanto Broadcasts of the Voice of America.

ESPERANTO REVIEW

Vol. 9, no. 1

Donald Broadribb, Editor

5615 Woodlawn, Chicago 37, Illinois, U.S.A.

Published bi-monthly by the ESPERANTO LEAGUE FOR NORTH AMERICA, INC., as its official organ. Subscription free to members.

All dues and subscriptions should be sent to the treasurer.

Membership Dues: Regular Members, \$3.; Supporting Member, \$5.; Patron, \$10; Life Member, \$50; Man and wife, each having privileges of Regular Member, but receiving only one copy of publications, etc., \$4.00.

Make all checks and money orders payable to "Esperanto League for North America, Inc."

OFFICERS of ELNA

President - David B. Richardson,
RFD Box 81, Eastsound, Washington
Vice-President - Charles E. Peterson
8314 E. Florence, Downey, Calif.
Secretary - Conrad Fisher, 808 Stewart St.,
Meadville, Pennsylvania
Treasurer - Adrian Hughes, 476 S. Bailey Ave.,
Hillsboro, Oregon

EXECUTIVE BOARD

Chairman - Armin F. Doneis, Sr.,
P.O. Box 105, Pharr, Texas
Members -
Howard G. Borden, 865 Lower Ferry Road,
Apt. 103, Trenton 8, New Jersey
Mary Gibson, P.O. Box 409, Riverdale,
California
Thomas A. Goldman, 7008 Milwood Rd.,
Bethesda 14, Maryland
Wm Harmon, 3211 Silva St., Lakewood,
California
John L. Lewine, 50 Overlook Terrace,
New York 33, New York
Catherine Schulze, 410 Darrell Road,
Hillsborough, California
H. K. Ver Ploeg, 1908 E. 8th Ave.,
Spokane 32, Washington
Martha Walker, 2846 Monticello Road,
Napa, California

The Executive Committee has established the following subscription rates for our REVIEW, which become effective on March 1st:

Regular Subscription	\$2.00 per year
Gift Subscription	\$1.75 per year
or three for	\$4.00 per year
Bulk Orders, ten copies	\$ 1.50
(ordered in advance)	

TELL YOUR FRIENDS ABOUT OUR REVIEW --- URGE THEM TO SUBSCRIBE --- OR SUBSCRIBE FOR THEM

AGOJ KAJ DECIDOJ DE LA ELNA ESTRARA KOMITATO (61-V) Ke ni altigu la abonprezon laŭ la nova tarifo anoncata aliloke en tiu ĉi numero. (61-VI) Ke ni limigu la paĝonombro de nia REVUO al 16 dum kelka tempo. (Tiu ĉi decido estas provizore rekonsiderata de alia perspektivo & ebleco.) (61-VII) Ke ni invitu al Kanada Esperanto-Asocio uzi nian REVUON ankaŭ kiel sian oficialan organon.

Material for the March-April issue of the review must reach the editor by March 20.

VOICE OF AMERICA BROADCASTS IN ESPERANTO

For the fourth time the Voice of America will broadcast a series of radio programs in Esperanto, on March 17, 24, 31 and April 7, 1961. As a logical continuation of the third series which was concerned with the election, the fourth series will present a picture of the United States under its new President John Fitzgerald Kennedy. Descriptions of important events, reports, interviews, and the well known Questions and Answers period will illustrate the basic concepts, the program, and the principal persons in the Kennedy government and will explain the role of the President, of his principal aides, of the Congress, of the courts and of other important institutions, as well as the meaning of Republican opposition.

In order to reach all parts of the world, each of the four 30-minute programs will be broadcast four times: at 3:30 (Greenwich time) at 19.83 and 16.92 meters (15130 and 17735 kilocycles), primarily for South, Central, and North America (at 9:30 Thursday evening, local time, in Mexico, Guatemala, Central U.S., and Canada; at 10:30 in Cuba and the eastern parts of the U.S. and Canada, at half past midnight in Argentina and Brazil); at 11:00 (Wednesday evening in Japan) at 41.92 m (7155 kcs), primarily for central Asia; at 12:00 (7:30 p. m. in Indonesia) at 19.72 m (15210 kcs), primarily for southeast Asia; at 22:00 (11 p. m. in most European countries) at 31.20 and 48.62 m (9615 and 6170 kcs), primarily for Europe and the nearby regions in Asia and Africa. All broadcasts may also be heard in other parts of the world.

Reports on reception and opinions regarding content should be sent to Dr. William Solzbacher, Voice of America, Rm 2528 HEW, Washington 25, D.C.

La bildo sur la titolpaĝo montras la regulajn partoprenantojn de la Esperanto-programoj de la Voĉo de Ameriko (de maldekstre): S-ino Eve-Marie Cuthbert, oficistino de la Sekcio por la Internacia Interŝanĝo de Instruistoj en la Ministerio de Sano, Eduko kaj Bonfarto (Department of Health, Education, and Welfare); John Petraitis, radio-jurnalisto de la Voĉo de Ameriko; D-ro William Solzbacher, estro de la Esperanto-programoj de la Voĉo de Ameriko kaj Membro de la Akademio de Esperanto; F-ino Clare Soponis, Sekretariino de Kongresano Roman C. Pucinski, Membro de la Domo de Reprezentantoj el Illinois; Vincent Gugliotta, reĝisoro. La tri viroj estas oficistoj de la Voĉo de Ameriko. La du virinoj estas 'prunteprenitaj' el aliaj registaraj oficejoj. Eminentuloj partoprenas kiel 'gastoj' en la Demandoj kaj Respondoj.

Je la kvara fojo la Voĉo de Ameriko disendos serion da radio-programoj en Esperanto la 17-an, 24-an kaj 31-an de marto kaj la 7-an de aprilo 1961. En logika daŭrigo de la tria serio, kiu pritraktis la elektojn, la kvara serio donos bildon de Usono sub la nova prezidanto John Fitzgerald Kennedy. Sonbildo de gravaj okazaĵoj, raportoj, intervjuoj kaj la bone konata rubriko de Demandoj kaj Respondoj ilustros la bazan idearon, la programon kaj la gvidantajn personojn de la Kennedy-registaro kaj klarigos la rolon de la prezidanto, de liaj ĉefaj kunlaborantoj, de la Kongreso, de la tribunaloj kaj de aliaj gravaj institucioj, ankaŭ la signifon de la respublikana opozicio. — Por atingi diversajn partojn de la mondo, ĉiu el la kvar 30-minutaj programoj estos disaŭdigata kvarfoje: je 3.30 h (laŭ la hor-sistemo de Greenwich) sur la ondlongoj de 19.83 kaj 16.92 metroj (15130 kaj 17735 kilocikloj), ĉefe por Suda, Centra kaj Norda Ameriko (je 9.30 h jaŭde vespere laŭ loka tempo en Meksiko, Gvatemalo, Centra Usono kaj Kanado, je 10.30 h en Kubo kaj la orientaj partoj de Usono kaj Kanado, je duono post noktmezo en Argentino kaj Brazilo); je 11.00 h (la 8-a vespere vendrede en Japanujo) sur ondlongo de 41.92 m (7155 kc), ĉefe por Orienta Azio; je 12.00 (la 7-a kaj duono vespere en Indonezio) sur la ondlongo de 19.72 m (15210 kc), ĉefe por Sudorienta Azio; je 22.00 h (la 11-a vespere en la plimulto de eŭropaj landoj) sur la ondlongoj de 31.20 kaj 48.62 m (9615 kaj 6170 kc), ĉefe por Eŭropo kaj la apudaj regionoj de Azio kaj Afriko. Ĉiuj elsendoj estos aŭdeblaj ankaŭ en aliaj partoj de la mondo. — Raportojn pri la ricevo kaj opiniesprimojn pri la enhavo bonvolu sendi al D-ro William Solzbacher, Voice of America, Rm. 2528 HEW, Washington 25, D.C., Usono.

REGIONAL CONGRESSES PROPOSED IN THE UNITED STATES

(All readers are requested to write to the ELNA secretary, 808 Stewart St., Meadville, Pa. and comment on this article, adding any details they think should be included.)

Although Europe is much smaller than the United States, it has several Esperanto congresses, conferences and regional meetings every year in addition to the annual Universal Congress. Americans and Canadians have been holding continental congresses, but most of us can't afford the time nor money necessary to travel two to five thousand miles to attend them, so we make it a point to attend those that occur near our localities. At most, this means every two or three years. The important advantages of annual attendance are great and urgent, and the congress in Washington the past year considered the idea of encouraging regional meetings, similar to the one held in New Castle, Pa., in September, where more than thirty friends of Esperanto came from eastern Ohio and western Pennsylvania to spend a few hours together. The result was the new regional committee with its chairman in Pittsburgh.

Anyone who has spent time at a congress brings back home a feeling of encouragement and determination to work for Esperanto in his own locality, and the experience of meeting and getting to know persons whose names we see in the national Esperanto periodical, in the UEA Jarlibro, the UL Almanako, etc., is one we would not exchange for anything!

Many of us have our only chance to hear and to speak our language at a congress. The newcomers are encouraged to converse in it. Many of us are surprised

at our quick ability to adapt our thoughts in it, and the companionship of the congress members ties us to the movement, if we are newcomers.

The proposed regional congresses could be held every year roughly within a 500 mile circle, and easily accessible. The territories could be set up and named something like these: Northeast (or North Atlantic, or New England) Region, Mid-Atlantic Region, South Atlantic Region, North Central Region, South Central Reg., North Midwest Reg., South Midwest Reg., North Pacific Region, and South Pacific Region. These are merely a suggestion to help those in regions, such as California and New York, where the Esperantists are most numerous.

The regional congresses should not be held always in the same place, unless there is an important reason for doing so. By changing locations one area, the host area, would be able to stay "at home" one year. The advantage of getting publicity (newspaper, radio, TV) in a different locality each year, is obvious.

The national Esperanto congress should be invited to one of the regional congress sites each year, thus combining both, and getting special publicity for the local, regional and national bodies.

The aims of the regional congresses would be to plan ways to work for Esperanto regionally and locally, to provide a group of persons able to give talks wherever possible, to establish and en-

courage study groups of five or six persons, to establish and encourage new local Esperanto clubs; eventually to set up state organizations or committees.

Each regional congress should be managed by a committee to include all volunteers available, and it should occur at a date different from all others, so it can be open to persons who want to attend several, and outstanding persons should be invited to address the assembly.

The first congresses can be family picnics or other outings until a definite program is decided. This can be initiated by writing to all addresses within the region, visit as many of them as you can. Find out how many are interested and can come. Then decide on a date and place suitable to most of them. In our case, my wife and I visited Cascade Park near New Castle, then I asked others about the date. Then Mrs. McGrogan, Warren, Ohio, prepared and mailed out invitations with return-addressed cards to see about how many could come. Although only a small percentage of the 200 invited were on hand, still we feel it was a great start and we expect to see a great many more on hand in Pittsburgh, next year.

Another thing about meeting in the summer is that the public can be attracted, at least in curiosity, to open-air meetings, for instance in an amusement park or picnic park, alongside a lake, or beside a heavily travelled highway where motorists are compelled to stop for some reason or other. Leaflets should be ready to be handed out to persons walking past, posters displayed prominently with ESPERANTO and INTERNACIA LINGVO or "The Inter-

national Language" in large letters. The congress itself, should have its own poster or streamer in a central important location visible to all.

The possibility of rain must be considered and shelters reserved for the meeting. And the children can bathe, if beside a lake or other body of water. The rides will draw them, in an amusement park.

Chambers of commerce will be glad to help the congress committee, being always interested in drawing visitors to their localities.

It is not advisable to hold a regional meeting (or any other large one) where and when it would be lost, as far as publicity is concerned, in a crowd of other activities.

The Californians and the New Yorkers should seriously consider the idea of their own regional congresses and set an example for the less populated Esperanto localities.

All such meetings will be given full publicity in the REVIEW, of course, and the editor should be advised of plans as early as possible. Publicity plans for the press, radio, TV can be obtained from the national headquarters of ELNA in Meadville, Pa. All readers interested in such a congress near them, are requested to notify the secretary immediately.

Constantin P. Tabakoff
(Tabakov) estas serĉata de sia onklo
George Hadjief (Hadjev) loĝanta en
Francio. Skribu al S.A.T., 67 Avenue
Gambetta, Paris 20, Francio.

ESPERANTO IN NORTH AMERICA

A half hour telecast from KGW-TV, Portland, Oregon, was devoted to a report about the Esperanto class being taught to 7th and 8th graders at the Ninety-One School near Canby.

Teaching the class are Mrs. Wallace Peterson and Mrs. Earl Jennings. Twenty-two students are taught one period each week. Enthusiasm generated by the class and by the telecast has inspired considerable interest in Esperanto in the area. A second telecast is expected during February.

A very successful celebration of Zamenhof Day was held by the Peninsula Esperanto Club, in Burlingame, Calif, on Dec. 3, 1960. 150 persons attended the sessions which started in the early afternoon and culminated in a banquet. Featured were a one act comedy "Until We Meet Again," a report of the 1960 World Congress of Esperanto in Brussels, Belgium, and Esperanto songs.

Report and Analysis Publications, G.P.O. Box 775, Brooklyn 1, New York, is looking for anecdotes and case histories illustrating the practical values that Esperanto offers. They comment, 'We should welcome any and all scraps of out-of-the-way human interest information, in addition to the more widely known and circulated materials.'

Celia Winnick, of Los Angeles, Calif., writes that after twenty years as secretary of the Esperanto Club of Los Angeles she has retired, but continues to be active in the movement.

Mrs. Reva Stratton, Endicott, N. Y., became interested in Esperanto last year and came to Mrs. Marian Sherman in Binghamton for help. She has been program chairman of her adult Sunday School class. She asked Mrs. Sherman to give a talk on Esperanto before the class (between 47 and 65) on December 3rd. Mrs. Sherman placed books, periodicals, scrapbooks of post-cards and philatelic covers received in her correspondence since becoming interested in Esperanto, on a banquet table.

CHASE'S CALENDAR OF ANNUAL EVENTS, \$ 1.00, Apple Tree Press, 2322 Mallery Street, Flint 4 Michigan, again carries the listing of Dr. Zamenhof's birthday, December 15, on page 44. This "Calendar" is a very interesting brochure, showing you what's ahead for 1961 in special days and weeks to be celebrated and otherwise exploited. An exceptionally long listing is given to our event and gives our organization as sponsor and its secretary's address for reference and inquiry.

During December a banquet attended by 101 participants was held by the Esperanto Club of Los Angeles at the Institute of Aeronautical Sciences. A playlet, 'Esperanto en la Poŝtofiĉejo' was also presented.

New officers for 1961 in the Esperanto Club of Los Angeles include Joseph R. Scherer, honorary president; Charles E. Peterson, president, Charles Chomette, Wm. W. Glenney, Dr. Bartsch, vice-presidents; Evelyn Barnard, secretary.

TV PROGRAM CULMINATES ESPERANTO ACTIVITY IN SPRINGFIELD

The Springfield Esperanto Club was represented at 7:15 P. M. Monday, December 5, 1960 on Tom Colton's "Western Massachusetts Highlights" over Station WWLP, Channels 22 & 32.

The program was eleven minutes for Esperanto and four minutes commercial for the Western Massachus.

Electric Company. Miss Mary Flynn, Miss Catherine Jandron, and Mrs. Doris Googin, three students in the intermediate Esperanto class meeting weekly at the High School of Commerce, sang Christmas carols in Esperanto. Mr. James G. Cayon answered questions asked by the director Tom Colton.

AN EDITORIAL:

In this issue, as in other issues, of the Review a number of news notes appear. Some of these concern international events of special interest for Esperantists, others concern local matters. It is important that especially important news of the international movement be printed for the benefit of those readers who do not subscribe to Heroldo or Esperanto or one of the other international periodicals. It is even more important that local news be reported. This is true both because the international movement needs to know what we are doing, and because we ourselves need to know what each other is doing.

Some local groups, and individuals, have formed the commendable habit of sending a copy of each of their bulletins to the Review. A few individuals take the trouble to write special reports when something special takes place. From time to time copies of newspapers carrying articles or notices about Esperanto find their way to the editor's desk. But only a few.

Perhaps one reason why so few persons take care to send notices or reports or newspaper copies to the Review is that they assume that someone else has already done so, or will do so. They are afraid of duplication, that they will merely be doing what is already being done. Astonishingly, this risk is very small. It is a rare event, indeed, when the Review receives two notices or duplicate reports. Readers may rest assured that when they send in news items, they are very likely the only ones who are doing so.

Another reason, perhaps, why news items are slow to come may be the fear that they will not be used. As the Review appears only once in two months, it is an unavoidable fact that many news items would be far out of date by the time the next issues of the Review appeared. Yet there is a solution to this problem. That solution is to send both an announcement before each expected event and a report after each event. The chances are that one or the other will arrive at a time when it can appear in the Review and still be fresh.

What are the items that are most desired for use in the Review? First, the simple fact of a group's existence. May it be hoped that the 'Local Addresses' page will someday become a complete directory of Esperanto groups in our country or even our continent? As yet finding Esperanto groups is a hit or miss proposition. The travelling Esperantist not infrequently learns after his trip that there were Esperantist groups in the cities he visited, without his knowing it.

Secondly, the activities of each of the various groups. Are there Esperanto courses being taught? If so, when, by whom, and to whom? What degree of success do they meet? Every group sponsors special programs of some sort during the year. What is being done in your group that is out of the ordinary? And, indeed, what is being done in your group that you may find ordinary, but which may be of great interest to someone else?

Thirdly, the activities of individual Esperantists. Are public lectures, or demonstrations, or trips utilizing Esperanto taking place? Have letters to the editor concerning Esperanto been published in local newspapers? Has a local trade organ printed a report of some member's interest in Esperanto?

Fourthly, is Esperanto being noticed in other public ways? Radio and television broadcasts, local and national, mentioning Esperanto are growing more abundant, national magazines and newspapers often carry articles about the language. Most of these must necessarily escape the editor of the Review, unless they are brought to his attention.

A good habit to form is that of sending a copy to the Review of each local bulletin and each magazine or newspaper you see mentioning Esperanto, as well as reports (and photographs or drawings) of activities carried on.

There are other materials, too, that the editor would appreciate. There is a need to develop talent in the American Esperanto scene, as well as a need to express the talent which already exists. Poems and stories, essays and reviews, suggestions and concerns all have a place in the Review. We are fortunate in being able to reproduce drawings rather easily. Artistic talent need not go to waste. Discussions and questions of interest to the readership as a whole may find their place also.

In short, whenever there is something worth saying to the others in the country, or the world for that matter, let it be given the possibility of expression by sending it to the Review.

---

continued from p. 5

In Seattle, Washington, Helen Higbee was interviewed for about fifteen minutes on "Telescope", KING-TV, on November 17.

The appearance of David Jordan on the Marty Faye television show, Oct. 26, 1960, in Chicago, Illinois, resulted in 14 responses and the start of a new Esperanto class on January 14, 1961.

In Greenfield, Mass., an Esperanto exhibit was held in the public library starting January 13, 1961.

ESPERANTO SOCIETY OF CHICAGO invites visitors 2nd and 4th Friday evenings - 3rd floor restaurant - Central YMCA - 19 La Salle Street, Chicago.

The Esperanto Society of Sacramento held its annual Christmas party on December 13, 1960. 35 members and guests were present. The club was host to the weekly Esperanto class held in the Freemont public school. Entertainment consisted of a duet by Mrs. Morgan and Mrs. Faulkner, group singing, and short skits. Mrs. Ida Bell Craig showed slide pictures of her trip through Europe this last summer.

A mimeographed list of Esperanto books available from the Los Angeles, California, public library has been published by the Esperanto Club of Los Angeles. 74 books and a recording are listed. Similar lists might well be compiled in other cities by local groups for the use of their members.

ESPERANTO IN THE PRESS

Fresno Bee (Calif.), Nov. 6 - announcement of a new class by the Fresno Area Esperanto Club. David R. Metzler will be the instructor; the course will be given Thursday evenings in the Fresno City College.

Mrs. Janet Diel, Fresno, had a letter-to-the-editor in the Tribune one day in October past, commenting a Pleasant Hill lady who proposes to create a new international language. Mrs. Diel commented on the ease and simplicity of Esperanto, especially when intended to be used in international correspondence.

Register, (Calif.), Nov. 6, carried an article recommending Latin 'as best international language'.

Times - News Canby (Oregon), Nov. 28, carried report with headlines across two columns; "Esperanto Pupils at Ninety-One Will / Make Classroom TV Appearance Dec. 3". The telecast was taped. With their teachers, Mrs Wallace Peterson, boys, and Mrs. Earl Jennings, girls, were Eric Yoder, Jewell Wallace, Kenny Roupp, Susan Lais, Pamela McEwen, Rina Ramer, Dwight Hansen and Gary Thompson. Others were on hand as observers. The Esperanto pupils are 7th and 8th graders.

Beacon News, Aurora (Ill.), Nov. 23, 1960, an article about Hermann Tobusch's speech to the Universalist Fellowship.

Seattle Post-Intelligencer, Nov. 30, 1960. In the column "Seattle Scene" by Frank Lynch a long article about F.R. Carlson, previous editor of the Esperanto Review, and his interest in Esperanto.

Sunday Republic, Springfield (Mass.), Sept. 18, 1960. An article "Evening School has Languages on 1960 Slate" includes information on an Esperanto course taught by Warren Gould.

Daily News, Springfield (Mass.), Oct. 19, 1960. A three column article "Esperanto, Universal Language, Enjoys New Vogue as Second Tongue For All" based upon an interview with Arland Meade.

Christian Science Monitor, Nov. 25, 1960. In answer to a question from Ulrika E. Benson, information about Esperanto, its history and purpose.

New World Review, January, 1961. An article by James R. Jump on "Esperanto in Hungary."

Kronika Tygodniowa, Dec. 3, 1960. Article on Esperanto by reader Wladystow Zygmuntowicz, Toronto. This is a weekly newspaper published in Polish, in Toronto.

Voice of Women and the ~~Language~~ Language Barrier ~~Barrier~~

by Vilma Eichholz, International Correspondence Officer.

The following statement is taken from the Declaration of Voice of Women:

VOICE OF WOMEN proposes a Non-Partisan Program:

BASED ON: A purposeful and responsible use of personal and mass communications, whereby women of every race, creed and colour can reach out to each other across the world and say, "We are one human family. Let us work together for the preservation of all life."

WE PROPOSE:

Establishment of channels of communication between women all over the world, through letters, visits, cultural exchanges and mass communication media.

To fulfil this part of the program of VOICE OF WOMEN we have a problem to solve: how can we express our thoughts and beliefs to people of other languages? Let us consider possible suggestions.

Some of you may say, 'why not use English?' It is widespread; it is one of the working languages of the UN and many congresses are held in this language. I agree. English is now the most widespread tongue though by far not the most spoken one (English is spoken by 250 millions; Chinese by 600 millions.) But there is something that is not pointed out by our newsservices: the use of English is now decreasing noticeably with the arising of nationalistic feelings in former colonies who do not want to be reminded of their former colonial status. English is, for instance, no longer the official language of Ceylon, Pakistan and India. This in spite of the fact that English is in these countries the only common language more or less known to all educated people there. If these countries, where a language was already established as a common medium of expression, abolish its use for nationalistic reasons, how can we expect, that opposing nations or blocs will some time agree to accept for international communication the national language of one or another of these countries?

The use of a language is in some way connected with the culture and the politics of the peoples concerned and this may, justified or not, create feelings which are not desirable in the kinds of contacts we want to establish as members of VOICE OF WOMEN.

Naturally the language we will be using with English speaking countries is English. But with these countries there is probably less need for VOW to make personal contacts. Since we have the same language, we already have friendly relations with them.

Now I am sure that as soon as VOW becomes better known throughout the world, we will get letters in English from non-English speaking countries. In this case I don't think we have to worry about creating unfriendly feelings when we answer in English. But it would create a much friendlier atmosphere, if we could answer in their languages. Then they would feel that we are really trying to meet them on an equal level. Let us not try to excuse ourselves. The Japanese has to make the same effort to learn English that we would have to make to learn Japanese, but only a few of us have exerted ourselves to the degree necessary for an inspiring correspondence. I support therefore the idea that if VOW-groups are formed the members should be from as many national origins as possible. But to have to translate everything is tiresome, inconvenient, and the personal contact is lost.

I know only a few words in Finnish, Estonian and Hungarian, but during a conversation with women from these countries if I can use some of their words, I see joyful surprise in their faces. Let us therefore try to put in our English letters at least some phrases in the languages of our correspondents. This would be a friendly gesture, but by doing this, I feel, we put ourselves on a lower level than one we expect from 'foreigners'. Or are we just plain lazy and still following in the footsteps of the past expecting everybody to cater to our language? We must now recognise that we too must know other languages if we want to live up to our democratic principles and meet our correspondents on an equal basis.

One of our aims is worldwide correspondence. Should we therefore try to learn the 2,796 separate national languages which Prof. M. Pei mentioned in his book "One Language for the World - and how to achieve it"? Fortunately there is another way; a way more and more used in other countries, but little publicized here in Canada: the use of the International Language, Esperanto.

Esperanto is useful for VOW because:

1. There are Esperantists in every country, who are willing to correspond with us. But you will find especially many Esperantists in Brazil, Bulgaria, Czechoslovakia, Denmark, Finland, Indonezia, Holland, Hungary, Japan, Korea, New Zealand, Poland, Russia, Sweden, Vietnam, Yugoslavia.

2. Pen-pal addresses are easy to find. In more than a hundred regular Esperanto publications are addresses of people wanting to correspond.

3. Esperanto can be learned easily by selfstudy only. For a Canadian, Esperanto is about ten times easier to learn than any other language. It has only 16 grammatical rules with no exceptions, strictly phonetic spelling and a completely regular system of affixes, reducing the need for a big basic vocabulary.

4. Esperanto is neutral. There is no question of privileged or under-privileged languages. With a little effort everyone can learn it and express himself in it with the same ease as a member of any other nation.

5. Esperanto creates a friendly atmosphere. From the beginning you have a common experience with a fellow Esperantist from another country: She did not just speak about friendship but made, as you, an effort to break down the barriers, which divide us. You are therefore much more willing to listen to her viewpoint than you would be if she were using your language or if she were trying to force hers upon you. But to recognize fully the uniting power of Esperanto, you have to participate in one of the yearly international Esperanto congresses where 2000-3000 people from about 40 different nations meet and with ease use just one language. This experience encourages them to strive continuously for their aim of a common second language for all mankind.

There are many other reasons for learning Esperanto, such as mastering your own language better or facilitating the learning of other languages, or greater convenience in a rapidly shrinking world for use in science, commerce, tourism etc., finally the greatest need of all: world peace and understanding.

HOW DOES ESPERANTO LOOK ?

To give you an idea just try to translate the following part of a speech made by Prof. Lapenna during the opening of the 45th Universal Esperanto Congress in Brussels. On the right side you will find the translation. You will see that the aims of the Esperanto movement and of VOW are closely related: both work for understanding on the most important level, that of ordinary people.

But before you start, just try to remember the following rules, which represent nearly the whole grammar of Esperanto:

ESPERANTO AT A GLANCE

The Alphabet: A B C Ĉ D E F G Ĝ H Ĥ I
 ah bo tso cho do eh fo go joe ho hho ee
 J Ĵ K L M N O P R S Ŝ T
 yo zho ko lo mo no oh po ro so sho toe
 U Ŭ V Z
 oo wo vo zo
 There is no Q, W, X, or Y.

A, E, Ĥ, O, U have the vowel sounds of: bar, bear, beer, bore, boor.
 C is sounded like *ts* in *tsar*.
 J has the sound of *y* in *yes*.

Ĉ, Ĝ, Ĥ, Ĵ, Ŝ, and Ŭ have the sounds heard in: leech, liege, loch, leisure, leash, and leeway.

ESPERANTO IS PHONETIC.

All letters are sounded—One letter, one sound.

Accent falls on the next-to-last syllable.

No irregularities.—No exceptions.

The Grammar is based upon Sixteen Fundamental Rules, which have no exceptions.

The Parts of Speech are formed from Root Words by addition of distinguishing letters.

O is the ending of the Noun. Adjectives end in A
fakto *piano* *evidenta* *granda*

Plural is formed by adding J to Nouns and Adjectives.
evidentaj faktoj *grandaj pianoj*
Aj, oj sound as in: *my boy*.

The simple Verb has only six inflections.

Infinitive	Present	Past	Future	Conditional	Imperative
I	AS	IS	OS	US	U
helpi	helpas	helpis	helpos	helpus	helpu

N marks the accusative (direct object). Adverbs end in E
Mi helpas lin I help him. *diligente*
Li helpas min He helps me. *energie*

Unuiĝintaj Nacioj kaj aliaj interŝtataj organizaĵoj kreitaj tuj post la dua mondmilito, kiuj en la momento de la fondiĝo kaj dum kelka tempo post tio ŝajnis taŭgaj instrumentoj por solvado de la mondaj problemoj, montriĝis pli kaj pli senpovaj por fronti la grandajn, esencajn demandojn de la hodiaŭo, kio tamen ne signifas, ke ilia laboro kaj eĉ la plej etaj rezultoj, kiujn ili atingas, ne estas alte aprezenataj.

Ĝuste pro la senpoveco de Unuiĝintaj Nacioj en la aktuala situacio oni provis solvi la mondaferojn ankaŭ alimaniere, precipe per traktadoj sur la t.n. altaj kaj plej alta niveloj, sed malmulto estis kaj estas farata por interkompreniĝo sur la plej malalta sed plej grava nivelo, la nivelo de la *ordinaraj homoj*. (Aplaŭdo.) Oni lanĉis formulojn de tia aŭ alia kunekzistado: paca, aktiva, konkurenca kunekzistado, aŭ kunekzistado tute simpla, sen ia ajn atributo, sed oni ne pretis cedi eĉ ereton de la absoluta ŝtata suvereneco, nek de la akiritaj pozicioj. Ĉiam temis kaj temas nur pri la kunekzistado de la ŝtatoj, kaj multe malpli, aŭ eĉ neniom, pri la *amika, paca kunvivaĵo de la popoloj, de la ordinaraj homoj*. (Aplaŭdo.) Kompreneble, oni povas kunekzisti diversmaniere. Ankaŭ sovaĝaj bestoj, ekzemple, kunekzistas unuj apud la aliaj en ŝtalaj kaĝoj en zoologiaj ĝardenoj. Kaj tio eble estas bona, — eble, por sovaĝaj bestoj en zoologiaj ĝardenoj. Sed *ni esperantistoj* opinias, ke la mondo ne estas zoologia ĝardeno; ni fidas, ke la homoj ne estas sovaĝaj bestoj, kaj tial ni *preferas internacian kunlaboradon de la homoj en frateco kaj libereco*, ol kunekzistadon en kaĝoj.

The United Nations and other international organizations created after the Second World War, which, at the moment of their foundation, and for a while thereafter, seemed to be suitable instruments for solving the problems of the world, revealed themselves more and more to be helpless in confronting the major and essential questions of today. This does not, however, mean that their effort, and even the smallest results which they achieved, must not be highly valued.

Exactly because of the powerlessness of the UN in practical situations, some tried to solve world affairs in other ways, especially through negotiations at so-called 'high' and 'top' levels; but little was and is done for (promoting) understanding at the lowest, though most important level - that of ordinary people. (Applause) Formulas for this or that kind of coexistence were launched: peaceful, active or competitive coexistence, or coexistence plain and simple, without any attribute, but no one was willing to cede even a fragment of absolute national sovereignty, nor any acquired rights. Always concern was and is shown for the coexistence of nations, but little or no concern exists for the friendly and peaceful joint-living of people, or ordinary men. (Applause) Of course, there are many ways of coexistence. For example, even wild animals coexist, one next to the other, in the steel cages of zoological gardens. And, perhaps, this is good - perhaps, for wild animals in zoological gardens. But we, Esperantists, are of the opinion that the world is not a zoological garden; we trust that human beings are not savage beasts, and therefore we prefer international collaboration of men in fraternity and freedom to coexistence in cages.

HOW LONG WILL IT TAKE ME TO LEARN ESPERANTO ?

This depends on your talent for languages, on your knowledge of other languages and on the time you are willing to spend every day. But an average person should learn enough Esperanto to undertake an interesting correspondence, if she learns only 1/2 hour every day for 14-20 days.

Textbooks recommended for home study are: 'Esperanto for Americans', \$3.50 (contains complete grammar, exercises and dictionaries); 'Teach Yourself Esperanto', \$1.85, (a modern textbook); 'Esperanto Teacher', \$0.60, (very concise); Pocket Dictionary \$1.50; Pronunciation Record \$1.50 (45 rpm with text), Pronunciation Exercise Tape (3 3/4 ips., 2 hours with text), \$8.90. This material is available postage paid from Esperanto Press, Oakville, Ontario. With every textbook ordered you will get a free booklist and a sample copy of the Canadian Esperanto Review.

WHICH ESPERANTO PERIODICALS COULD I SUBSCRIBE TO?

There appear more than 100 publications, but beside our Canadian review I would recommend the following for beginners:

'*Esperanto*', organ of Universal Esp. Ass., monthly, with yearbook and addresses of more than 2000 delegates. \$4.50. Published in Holland.

'*Heroldo de Esperanto*', the bi-weekly newspaper, \$4.00.

HOW CAN I GET CORRESPONDENTS ?

Ask for questionnaire for international correspondence from Vilma Eichholz, Esperanto House, Oakville, Ontario.

NATIONAL ESPERANTO ORGANIZATIONS:
Canadian Esperanto Association: Box 344, Oakville, Ontario
Esperanto League for North America: Meadville, Pa., USA.

"Vi mem faru ĝin . . ."

Ĉu mia hazarda vizito al la ĉambro de mia koleginino Konjo malkovris krimon? Jen Konjo, kun ruĝaj makuloj sur la bluzo. Aliaj ruĝaj makuloj estis ankoraŭ malsekaj sur la tapiŝo. Murdo!

"Ne timu. Oni ne trapikis min."

"Sed kio okazis?" - Ne, la grandaj ruĝaj makuloj ne estis el sango.

"Mi volis ŝpari monon. Vidu, kiel mi ŝparis. Vi konas tiujn ĉi ruĝajn ŝuojn. Ili perfekte taŭgas kuu miaj ruĝaj jupo kaj jakoj. Sed ili komencis aspekti tre malnovaj, aĉe sensurfacaj, velkintaj, palaj . . . ."

"Tiel ili ne aspektas nun. Ili montras multajn interesajn nuancojn de ruĝo . . ."

"Bedaŭrinde jes. Nu, mi ne deziras ĉi-sezone aĉeti novajn ŝuojn; do mi decidis, ke mi aĉetos tiun ĉi kolorigilon . . ." - ŝi montris malgrandan botelon, kies korko estis rompita kaj sur kies ŝultroj fluis ruĝaj riveretoj; - kaj mi mem rekolorigos la ŝuojn."

"Vi mem faru ĝin, - jes, laŭ la nuna modo."

"Kaj nun mi detaligos al vi, Manjo, precize kiel mi ŝparis mian monon. Unue, mi ne sukcesis fortiri la korkon. Ĝi sidis tro malalte en la botelo. Do, mi komencis fosi per mia ungfajlilo, kaj rompis la fajlilon. Mi transiris al la tondilo, kaj per tiu klingo mi ja elfosis la korkon; sed ĝi eliris tiel subite, ke multa kolorigilo makulis mian bluzon. Mi panikis, kaj provis rapide forviŝi la makulojn per naztuko . . . . Nur poste, mi rimarkis ke mi uzas mian plej belan puntborderitan naztukon!"

"Do, vi malprofitis je unu ungfajlilo, unu altkvalita naztuko . . ."

"... Kaj unu sufiĉe bona bluzo ankaŭ, ĉar mi tre dubas, ĉu mi sukcesos purigi ĝin. Mi poste vidis, ke kelkaj gutoj makulis ankaŭ la tapiŝon. Tiujn mi espereble povos forigi per speciala sapo, sed kostos multan laboron."

"... kaj la sapon. Sed finfine vi ja rekolorigis viajn ŝuojn, ĉu ne?"

"N-jes!" Konjo respondis, tuj klarigante la iom anomalian vorton per: "Iasence . . . sed ne sukcese. Vidu kiel multnuanca estas la koloro diversloke. Laŭla instrukcioj, mi devis kolorigi la tutan ŝuon samtempe, kiel eble plej rapide. Mi devis iri kaj lavi la manojn; mi prenis puran naztukon kaj pecon da vato, revenis, trempis molan objekton ĉe la buŝo de la botelo . . . kaj vidis, ke mi erare uzis la novan naztukon!"

"Ho, Konjo!"

"Nu, akcidentoj neniam okazas unuope. Ung-fajlilo, du bonaj naztukoj, unu bluzo kaj la tapiŝo. Mi rimarkis mian eraron, nur kiam mi estis jam farbinta parton de la ŝuo. Mi volis savi, se eble, la duan naztukon per tuja eklavo . . . kuris al la banĉambro . . . revenis . . . daŭrigis la farbadon

la alian. Ĉi-foje la telefono sonoris. Mi ne volis ke la farbo denove mal-egaligû; do, mi provis daŭre farbi dum mi parolis en la telefonon. Rezulte: tri ruĝaj makuloj ankaŭ sur mia jupo! Estis mia fratino, kiu bezonis la adreson de geonkloj, kiuj ferias. Kaj nun, kompreneble, vi trovos du-tri sangajn fingrospurojn sur mia adreslibro!”

“Tre interese por detektivo.”

“Jes... se mi estos arestita pro suspekto pri murdo, vi scias kial. Mi faligis la ŝuon kaj vaton por serĉi la adreson; jen la kaŭzo de tiuj du makuloj sur la linoleumo. Kiam mi povis repreni ilin, la nove farbita parto jam estis seka; denove la koloro iĝis malegala. Mi provis duan farbadon, kaj vi vidas la rezulton. Dek nuancoj de ruĝo; kaj la ŝuoj tute ne estas uzeblaj. Do, Manjo, vidu, kiel mi ŝparis monon, kolorigante miajn proprajn ŝuojn!”

MARJORIE BOULTON

ESPERANTAJ GAZETOJ

La plej novaj numeroj de la sekvantaj Esperanto-gazetoj estas prunte haveblaj ĉe Conrad Fisher, sekretario de ELNA.

Argentina Esperantisto (mimeo.)

Australian Esperantist, The

Belga Esperantisto

Bulteno Gepatra

Dansk Esperanto-Blad

De Esperantist

Dekkvara de Julio (mimeo.)

Dia Regno

El Popola Ĉinio

Esperanta Finnlando

Esperanto (U.E.A.)

Esperanto (Czech. mimeo.)

Esperanto en Skotlando (mimeo.)

Espero Katolika

Germana Esperanto Revuo

Glumark-Kolektanto, La

Ĝusta Vojo, La

Heroldo de Esperanto

Informilo de Internacia Esperanto-

Muzeo en Wien (mimeo.)

Internacia Fervojisto, La

Intersteno

Jugoslavia Esperantisto

Kooperativismo

Kvakeria Esperantisto, La (mimeo.)

Lampiro, La (mimeo.)

Migranto, La

Movado, La (mimeo.)

Mondcivitano, La (mimeo. in Engl.)

Nederlanda Esperantisto

New Zealand Esperantist

Nia Ligilo (Israela, mimeo.)

Nica Literatura Revuo, La

Norvega Esperantisto

Nuntempa Bulgario

Oomoto

Paco

Pola Esperantisto

Praktiko, La

Revue Française D'Esperanto

SAT-Amikaro

Semisto

Sennaciulo

Usona Skolta Revuo

Vivo kaj Sano

Vojo-Vero-Vivo

Worker Esperantist, The

La Internacia Federacio Esperantista Fervojista (I.F.E.F.)

IFEF estas fondita la 4-an de aŭgusto 1948 en Amsterdamo, Nederlando. Ĝi fakte estas naskita el la Internacia Federacio de Esperantistoj inter Tramistoj kaj Transportistoj, kiu pro la milito likvidiĝis.

Tuj post la liberigo de Nederlando la iama sekretario de IFETT, la fervoja lokomotivisto Jan Lok el Amsterdamo klopodis restarigi la organizon. Li petis helpon de siaj kunestraranoj en la loka fervojista esperantista grupo 'UNFEG'. La rezulto de la preparoloj estis ke oni decidis unue fondi tutlandan rondon de fervojistaj esperantistoj. Poste instigi eksterlandajn kolegojn fari la samon, kaj tiam intertrakti pri la starigo de internacia organizo.

La plej celtrafa maniero por kontakti kun kolegoj-esperantistoj en propra lando estis presigi alvokon en la monata revuo por la dungitaro de la Nederlanda Fervojaro. Ĝi rezultigis preskaŭ cent sinanoncojn. Tiel en septembro 1946 fondiĝis la Fervojista Esperantista Rondo Nederlanda. La iniciatintoj transdonis la definitivan estradon al kolegoj en Utrecht, por ke ili mem povu sin dediĉi al internacia laboro.

Tio estis malfacila afero tiutempe, ĉar la internacia trafiko ankoraŭ tre malbone funkciis. Tamen oni finfine sukcesis en aŭgusto 1948 fondi la deziratan organizon kun kolegoj el Danio kaj Francio.

En tiu fondkunveno oni decidis ke la strukturo de IFEF estu pure federacia, do ke ĝi konsistu el memstaraj organizoj de fervojistaj esperantistoj, kaj izolaj membroj en landoj kie ne eblas fondi organizon.

La celo de la federacio estas propagandi Esperanton en la koncernaj instancoj fervojaj; interkonatigi kaj interfratigi fervojistojn aktivajn kaj pensiitajn en la tuta mondo, kiu scipovas la lingvon Esperanto. Ĝi estas kultura organizo kaj neŭtrala rilate la politikajn kaj religiajn konceptojn de la membroj. Ĝi klopodas atingi sian celon per eldono de propraj bulteno kaj fakterminaro; internaciaj renkontiĝoj kaj reciprokaj individuaj vizitoj de la membroj; starigo de vojaĝ-oficejoj pere de la aliĝintaj landaj organizoj kaj instigo al individual korespondado inter la membroj.

Ĉiujare, prefere en majo, ĉar tio estas la plej favora tempo por la fervojistoj, okazas kongreso en unu el la aliĝintaj landoj. La unua kongreso okazis en Danio. Poste sekvis Aŭstrio, Francio, Germanio, Nederlando, Italio, Svisio, Svedio, Jugoslavio, denove Danio kaj Aŭstrio, kaj la lasta en Finnlando. En 1961 Hispanio estas la gastlando kaj en 1962 Hungario.

IFEF nun havas 2500 membrojn, kaj la kongresojn vizitas ĉirkaŭ 400. La celo de la kongresoj estas unualoke preparoli organizajn kaj propagandajn aferojn, sed ni ne forgesas la distran flankon, ĉar por la plej multaj kongresanoj tiu ĉiujara kunveno estas ilia nura eksterlanda vojaĝo.

H. Hoen

HARROGATE: 5-12.VIII-1961
46-a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO

46-a Universala Kongreso de Esperanto

Harrogate 5.VIII - 12.VIII 1961 Britujo

Korespondadreso: 46-a Universala
Kongreso de Esperanto - Harrogate.
Telegrafo: Esperanto Harrogate.
Banko: Midland Bank Ltd. Harro-
gate.

Anoncis fakkunvenon:

Internacia Ligo de Esperantistaj In-
struistoj: publika pedagogia diskuto
"Edukado por internacia kompreno en
lernejoj". (Adreso: 183, Woodlands
Park Road, Birmingham 30, Britujo).

Veterana Esperantista Klubo: "Me-
morigo pri fruaj agadoj" (Adreso:
S-ro Lewin, 33 Kingscroft Ave, Dun-
stable, Britujo).

Internacio de Militrezistantoj. (Adre-
so: 88 Park Avenue, Enfield, Mddl.,
Britujo).

Rotaria Klubo. (Adreso: S-ro Mau-
rice Lewin, 33 Kingscroft Avenue,
Dunstable, Britujo).

Kristana Esperantista Ligo Inter-
nacia: "Aktualaj problemoj en la
mondo". (Adreso: Druivenstraat 32,
Den Haag, Nederlando).

Se vi intencas veturi al Harrogate,
b. v. tion anonci al s-ino V. Eichholz,
Esperanto Domo, Oakville, Ontario.
Ŝi klopodos aranĝi karavaneton por
ricevi pli favorajn flugprezojn.

INAŬGURO DE LA MELBURNA ESPERANTO-DOMO.

Vendrede, la 12-a de Aŭgusto 1960
restos por ĉiam memorinda tago en
la historio de la Aŭstralia Esperanto-
movado, ĉar estis je ĉi tiu dato ke la
unua Esperanto-Domo en Aŭstralio
estis malfermata.

42 gesamideanoj ĉeestis la malfer-
mon de la domo, kiu apartenas al
Ko-operativo de Melburnaj E-istoj.
Inter la partoprenantoj ni ĝojis saluti
la Prezidanton de la Sydney E-
Societo (S-anon J. Matasin), kiu
speciale veturis al Melburno por
ĉeesti la feston.

Belaj floroj ornamis ĉiun ĉambron
de la domo. Tio estis arte aranĝita
de S-ino Ryding.

S-ro McKenzie malfermis la kun-
venon kaj bonvenigis la ĉeestantojn.
S-ro Matasin, en la nomo de la Syd-
ney E-Societo, transdonis salutojn kaj
gratulojn. Li rakontis pri simila
domo kiun planas la Sidneanoj.

S-ro H. Koppel laŭlegis telegramon
de S-ro A. Fridenbergs, kiu liber-
tempis en Kvinslando kaj mem ne
povis partopreni la feston, kvankam
estis li kaj lia filino Atika kiuj plej
forte laboris por la domo. Alia tele-
gramo venis de la Sydney E-Societo,
kiu la ĉeestantoj akceptis kun ap-
laŭdo.

D-ro Fred Williams, kiu formale
malfermis la domon, alportis la salut-
ojn de la A.E.A. Prezidanto, S-ano
Ralph Harry, kiu ne povis persone
ĉeesti, sed kiu per longa letero sendis
siajn gratulojn kaj kiu esprimis la
esperon ke baldaŭ ĉeno da Esperanto-
Domoj ekzistu tra tuta Aŭstralio.
D-ro Williams gratulis du "frenez-
ulojn" (D-ro Fridenbergs kaj H.
Koppel) kiuj dum la Hobarta Kon-
greso multe pledis por starigo de
Esperanto-Domo, kaj li atentigis ke
el tiu "frenezeco" rezultis la hodiaŭa
efektivigo de la revo.

Post distribuo de la akcioj de la
Ko-operativo, S-ro Matasin prezentis
belegajn lumbildojn, kiujn li faris en
Hispanujo dum sia mondvojaĝo. Luk-
sa vespermanĝo finis tiun memorin-
dan vesperon.

NOMINATING COMMITTEE

In preparation for the regular election of officers during the ELNA Congress in Seattle this coming July, the following Nominating Committee was named to set up a slate of candidates:

Roland Barta, Chairman, 518 W. 13th Ave., Denver 4, Colorado.

Reed Irvine, 9326 Wilmer Street, Silver Spring, Maryland.

Miss Roan Orloff, 31 Nahanton Street, Newton Centre 59, Mass.

Elwyn C. Pollock, 2222 Crest Drive, El Cajon, California.

Glenn Turner, Route 1, Middleton, Wis.

This committee is charged with finding suitable candidates for three posts in the Executive Committee, and the one office of Treasurer, this year.

The Committee will welcome your help in spotlighting especially competent, diligent & communicative persons whom you can persuade to run for office.

Give detailed pertinent information to the Committee as early as possible.

To aid our members in a wise election of officers we will publish together with the slate of candidates a brief statement of experience, past services to the movement & qualifications for the particular candidacy.

The complete slate of candidates must appear in our March-April issue of the REVIEW and the Nominating Committee's report should reach the Editor not later than March 31st.

It should be borne in mind that none of these offices are merely honorary,

but each entails considerable work, responsibility and continual consultation & correspondence in both English & Esperanto.

A. F. Doneis, Chairman,
ELNA Executive Committee

Magnetofona sonbendo

Kun la celo instigi la esperantistojn en la tuta mondo aliĝi al la Universala Kongreso kaj por alproksimigi la kongresemulojn al la Kongreslando kaj al la kongrespreparoj, la Loka Kongresa Komitato de Harrogate preparis magnetofonan programon je dispono de ĉiuj Esperanto-Societoj.

La sonbendo daŭras entute 35 minutojn kaj enhavas paroladon de la Generala Sekretario de U.E.A., Prof. I. Lapenna, intervjuojn kun la Prezidanto de L.K.K., S-ro R.W. Hamilton, kaj kun Ges-roj Fighiera, alvokon de la infano Anlucia Delgado kaj mesaĝon de la Urbestro de Harrogate.

En la muzika parto oni povas aŭskulti la faman Sonorilon de Westminster "Big Ben", la popularan arion "Tipperary" en la originala ĝazklasika interpreto de la New Orleans ĝazorkestro de Terry Lightfoot, la "Cent Sakflutoj" ludataj de la Skota Gvardio, la Marŝon n-ro 4 de Elgar ludatan de la Reĝa Filharmonia Orkestro sub la gvidado de Stanley Pope, kaj kanton en Esperanto (la skota melodio "Annie Laurie") de la Temple Street Methodist junulara ĥoro.

La sonbendo estas eldonita en pluraj ekzempleroj, principe unu por ĉiu lando, kaj estas ricevebla mendante ĝin per simpla poŝtkarto al: 46-a Universala Kongreso de Esperanto, Harrogate (Britujo). La disponigo de la sonbendo okazas senpage, sed kontraŭ promeso ne reteni la sonbendon pli ol unu semajnon kaj sendi ĝin je propra zorgo al venonta utiliganto laŭ instrukcioj de la Kongresa Oficejo. Farigo de kopioj de la kongresa sonbendo estas permesata.

Taniĉka Poliŝĉuk, la 9-jara filino de la poeto, mortis la 28an de novembro 1959 sur la radoj de tramo en Taŝkent.

Funebro

Nur unu malgranda, terura tempero,
Nur unu vekiĝo en fraŝa aero,
Nur unu korpeto sur kota pavimo --
De strataĉcidento, senkulpa viktimo.
La cerbo frapita rifuzas kompreni ! ...
La nervoj streĉitaj ne povas elteni ! ...
Kapeto rompita... maneto ĉe l' sino ...
Kaj rozoj el sango de mia filino ! ...
Ho, Tanja ! Ho, Tanja amata, vekigu !
De l' kot' sangumita rapide levigu,
Kaj iru al viaj gepatroj mizeraj --
Al ni, kinj perdis la lastan esperon !
Sed vane ni krias, kaj vokas, kaj ĝemas ...
Neniam filino amata revenos.
Estingis la radoj, de l' vivo fajron,
Kaj ŝian ĉerketon-englutis la tero ! ...

Petro Poliŝĉuk

The Universal Congress of Esperanto is to be held in Tokio, Japan, in 1965. It is suggested that as the Olympic Games are to be held in Japan that year also, many persons may wish to combine a visit to both events. This is also a good occasion to suggest to sport enthusiasts making plans to visit the Olympics that a knowledge of Esperanto will be especially useful in Japan. The special events always connected with the Universal Esperanto Congresses will afford unusual opportunity to visit the various parts of Japan and get to know our eastern friends.

Panjo, Diru al Mi

Panjo, diru al mi,
kial stelo falis en nokton,
kiu surĉiele ekbrilis tiun nokton,
kiam ekploris mi en la matenon...
Kial tiu stelo
al mi ne alportis tagon ?
Vi, panjo mia, vi tiom ekdeziris,
ke via fileto feliĉa iru en mondon,
ke via filo neniam perdiĝu sur stratoj ...

Panjo, diru al mi
ĉu iam iu alia stelo
ekbrilos sur ĉielo
por mi,
stelo,
kiu montros al mi
la vojon al la feliĉo ?

Diru, panjo, diru al mi,
kial lasis vi,
ke mia stelo falis en nokton,
kial lasis vi,
ke via filo ekvagadis en mondon ...

Damjan Vahen-Svetinov

La 31an de januaro 1961 mortis Victorine Conner 83jara, post longa, doloriga malsano. Ŝi konatiĝis kun Esperanto kiam ŝi estis 77 jara kaj tuj iĝis entuziasma kaj agema lernantino. Antaŭ sia malsano ŝi desegnis belajn esperantajn salutkartojn. Ni memoras ŝin kiel ĉarman, interesplenan amikino.

Nia Poŝto

El la 'privata letero' de rotariano Norman Williams, 237 Two Trees Lane, Denton, M/C, Anglujo:

Kial Rotarianoj ĉiam portas la Rotarian radon sed Esperantistoj ofte ne portas la Verdan Stelon? Rotarianoj devas ĉeesti kunvenon ĉiusemajne. Se oni ne povas ĉeesti la kunvenon de sia propra klubo oni devas provi ĉeesti la kunvenon de alia klubo. Dum la lern-eja paska ferio mi tion devis fari. Mi elektis klubon hazarde. Ĉe tiu klubo mi elektis sidlokon tute hazarde. Mia nekonata najbaro turnis sin al mi, rimarkis mian verdan stelon kaj parolis al mi Esperantlingve! Li portis la Rotarian radon sed ne la verdan stelon. Se mi ankaŭ estus portinta nur la Rotarian radon, estus okazinta treege malofta afero, du Rotarianoj Esperantistoj sidantaj kune kaj ĉiu ne sciis, ke la alia estas samideano!

Mi ĵus revenis de malgranda Rotaria kunveno. Nekonata membro de alia klubo venis al mi kaj komencis diskuton pri Esperanto. Li min informis, ke li komencis lerni Esperanton en 1932, kaj ke li rekonis la verdan stelon kiun mi ĉiam, ĉie portas. Kredeble estas en la mondo centoj da Rotarianaj Esperantistoj, kies nomoj ne troviĝas sur mia listo.

Noto de la ELNA-sekretario:
Se vi estas Rotariano, sendu vian nomon kaj adreson al s-ano Williams. Mendu verdstelon po 25 ¢ ĉe mi mem.

LA ESEKONKURSO DE LA SKOLTA ESPERANTISTA LIGO

De la 1-a de januaro ĝis la 31-a de decembro 1961, la Skolta Esperantista Ligo okazigos sian unuan esekonkurson kun tri monpremioj: Usonaj \$ 25.00, \$ 15.00 kaj \$ 10.00. Ni invitas vin aliĝi al la Skolta Esperantista Ligo (75 ¢ jare) kaj partopreni en nia esekonkurso kies ĝeneralaj temoj sugestitaj estas:

1. Kiel la skoltismo maturigas nian junularon.
2. Skoltoj kiel mondcivitanoj.
3. Kiel sukcesigi la skoltan trupon.

Konkurskondiĉoj:

La konkursanto devas esti membro de la Skolta Esperantista Ligo.

Speciala slipo devas esti alfiksita al la manuskripto kaj sendata al la adreso surpresita.

Ĉiu manuskripto devas esti originala verkaĵo sekvanta la ĝeneralajn temojn supremenciitajn. La manuskripto devas aŭ esti tajpita kaj duoble spacita aŭ povas esti klare manskribita, enhavante minimume 250 vortojn.

Ĉiu manuskripto sendita iĝos la posedaĵo de la Skolta Esperantista Ligo.

Kontaktu C. Stanley Otto,
20 Harvard Terrace, West Orange, N.J.

Introduction to
ESPERANTO
THE UNIVERSAL LANGUAGE
The Third Edition . . . REVISED . . . Price \$2.00
Sent on Five Days **FREE Examination!**
BOX 792 • PLACERVILLE, CALIF.

DEZIRAS KORESPONDI

Kozn Zinovij, Krivoj Rog-11, Kaliningradskaja 6, Kv.27, USSR. - 29-jara, dez.kor., interŝanĝi bildkartojn, poŝtmarkojn, esperantaĵojn, kc.

Bruno Samson, 5037 Christophe-Colomb, Montreal, Kanado. - Dez.kor. kun mezaĝa virino usona.

Y. Koakutsu, 3830 2-Chome, Minami-machi, Nerima-ku, Tokio, Japanio. - Dez.int. unuataĝkovertojn.

Pik Hong Tjie, Djl. Surjatmadjan 3, Jogjakarta (Djawa), Indonezio, - 20-jara, dez. kor.

Dimitâr-Kocev, Sofia 3, Car Simconv 204, Bulgario. - 23-jara pentristo, dez. interŝanĝi librojn, gazetojn.

Josefo Trombitás - Červenany, - p. Sirk okr. Roznava, Ĉeĥoslovakio.

Mirolav Drápal - Olomouc 2 - Str. Matěje z Janova, Ĉeĥoslovakio - PKI; ankaŭ volas kor. kun kanadanoj.

Josefo Illečko - ŠD, Stalino 22 - Prešov - Ĉeĥoslovakio - Juna kuracisto, lingvoj, teatro, muziko, danco.

'Chasseur Mangot Michel' - SP-88.845 (AFN), Algerio. Militiservanto - instruisto - 26-jarulo - korespondus pri edukarto, pedagogio, legado, geografio, civilizacio, nuntempaj naciaj vivadoj tipaj, vojaĝoj.

Arkadiusz Sobczak - St. 11-go Listopada 26/25 - LODZ - Pollando. Pri naturismo, nudismo, 27-jarulo, fraŭlo, ŝohej Suzuki - ĉe Fujita, 101-1, Hiroŝaŭa-ĉjo - Hamamatsu, Japanujo, 21-jara studento. /kemi-studento

Tarisa Bessonova - Moskvo, USSR - B-234, B-459. Fraŭlino, volas kor. kun usonanoj pri diversaj temoj.

Lad. Filka, Bezručova 731, Kufin u Brna, Ĉeĥoslovakio - dez. interŝanĝi bildkartojn.

Edmund Jaan, Abja P R 11, Estonia, USSR - dez. korespondi angle aŭ esperante.

Skûpas Algimantas, 37, Str. Kumunarų, Ŝeduva, Lithuania, USSR.

En marto 1960, okaze de kursfino, aranĝos letervesperon du grandaj esperantaj grupoj de polaj instruistoj ĉe Profesia Asocio de Polaj Instruistoj en Wrocław. Sendu viajn salutkartojn, leterojn, korespondproponojn kaj diverspacajn esperantaĵojn, per kiuj vi helpos propagandi Esperanton en instruistaj medioj kaj varbi novajn adeptojn. Bonvolu skribi amase. Nia adreso: Związek Nauczycielstwa Polskiego, Oddział we Wrocławiu; ul. Nauczycielska 2; Wrocław; Pollando.

Novaj Libroj

Micja Etulino, de Vinko Möderndorfer. Tr. Drago Kralj. Eldona Sekcio de Slovenia Esp. Ligo, Ljubljana. 16p.

Bahaismo - la religio de Paco, de Lidja Zamenhof. Bahaa Esperanto-Komitato, Heidelberg, Germanujo. 8p.

Memorlibro pri la Zamenhof-Jaro. Red. Ivo Lapenna. UEA, Rotterdam, Nederlando. 104+16p

William Penn, Proponinto de Europa Parlamento, de Edmond Privat. Kvakera Esperantista Societo, Ventnor. 16p.

Pro unu bovino (rakontoj). Fremdlingva Eldonejo, Hanoi, Vietnam. 268p.

Anekdotoj pri la vivo de Prezidanto Ho Chi Minh, de Tran Dan Tien. Fremdlingva Eldonejo, Hanoi, 130p.

Sude de la 17-a Paralelo, de Quang Loi. Tr Nguyen Minh Kinh. Fremdlingva Eldonejo, Hanoi, 119p.

Miniaturoj, de Geraldo Mattos. Kultura Kooperativo de Esperantistoj, Rio de Janeiro, Brazilo, 77p.

Zamenhof, iniciadoro de Esperanto, de A. Lopez Luna. Tr. C. Domingues. Irmãos Pongetti, Rio de Janeiro, 174p.

Zamenhof, de Ismael Gomes Braga. Nia Stelo. Lisbon. Portugalujo. 65p.

Adresaro de firmoj, CEKIT (Centro por Esperanto en Komerco, Industrio kaj Turismo), Milano. 37p.

Sudtirolo en la jaro 1960, de Hugo Steiner. Bisamberg, Aŭstrio., 63p.

Esperanta resumo de la stenologo kaj stenografio, de Delfi Dalmau. Barcelona, Hispanujo. 16p.

Monto de l' Virino. Fremdlingva Eldonejo, Hanoi, Vietnam. 96p.

Bulgario. Redaktis Bojan Balabanov. Eldonejo de Literaturo en Fremdaj Lingvoj, Sofio. 280p.

Esperanto-Lernolibro, de Venlo Fon. Vol.2. 205p. (vol 1 jam aperis, kun 168p.) Eld. Komerca Presejo (Pekino)

Elektritaj Poemoj, de Castro Alves. Tr. L.H.Knoedt. Universitato de Bahia, Bahia, Brazilo. 186p.

Animo Prisma, de Sylla Chaves. Kultura Koop. de Esperantistoj, Rio de Janeiro. 112p.

4a eŭkaristia esperantista mondkunveno. 20p.

Chave de Esperanto, 4a eld. urugvaja. Urugvaja Esp. Societo., Montevideo. 32p.

Godelieve, la nobelino de Gistel, de F.R.Boschvogel. Fratoj de l' Karitato, Bierbeek, Belgujo. 35p.

Selejang Pandang Bahasa Esperanto, de Liem Tjong Hie. Eld. Indonezia Esp.-Instituto, Semarang. 80p.

Por Senarmiĝo, Por Paco kaj Amikeco Inter La Popoloj. Eldonejo de literaturo en Fremdaj Lingvoj, Sofio. 27p.

Kvar Prelegoj Pri Esperanta Literaturo, de Drago Kralj. Slovenia Esperanto-Ligo. Ljubljana. 189p.

Kantu Kune! de Roman Dobrzynski, Tadeusz Jarzecki. Varsovia Filio de Pola Esp.-Asocio. Varsovio. 48p.

Paca Novaĵo. Internacio de Militrezistantoj. Enfield (Britio). 16p.

Akuzilo Kontraŭ la Krime de Usono-Dziem Rilate al Sudvjatnamaj Intelektuloj. Hanoi. 20p.

Dek Gvidprincipoj de la Oomoto-Movado. Red. Jasuo Sakurai. Oomoto Centra Oficejo, Kameoka, Japanujo. 24

LOCAL ADDRESSES

The Review lists, without charge, addresses of local Esperanto groups or of Esperantists who want local contacts to form new local groups. It is not necessary that the members of such groups be members of the League. ELNA exists for the purpose of helping all who want to promote Esperanto. If you want advice on forming a local club or study group, write to: Esperanto League for North America, Meadville, Pa.

In case of a group representing some religious, political or other special interest, please state affiliation or special interest. We make no judgment, and accept no responsibility, concerning Esperantist special interest groups but will list addresses (if in North America) so that persons of similar interests may find congenial groups.

Arkansas:

Tom Haxby, 724 W. Gordon, Harrison

California:

Esperanto Club of Santa Monica, 855 Franklin St.,
Santa Monica.

Esperanto-Klubo de Los Angeles, 1237 N. Alexandria
Ave., Los Angeles 29.

Esperanto-Societo de San Diego, P.O. Box 6215,
San Diego 6,

Esperanto Society of Sacramento, 5631 Balboa Circle,
Sacramento

Esperanto Society of San Francisco, 110 Cardenas Ave.
San Francisco 27. Ju 4-2198.

John Clifford, 750 47th Ave., Capitola.

Napa Esperanto Club, c/o Martha Walker, 2846 Mon-
ticello Rd., Napa.

Palo Alto Esperanto Class, Room 39, Palo Alto High
School, 50 Embarcadero Rd., Palo Alto.
Meets Wed. at 7:30 p.m.

Esperanto in Palo Alto. Instructor, Bruce Kennedy.
2200 Oakwood Drive, Palo Alto.

Pasadena Esperanto Class, YWCA, 78 N. Marengo Av.

Peninsula Esperanto Club, 410 Darrell Rd., Hillsborough

Illinois:

Esperanto Society of Chicago, c/o H. Tobusch,
55 E. Washington, Chicago.

Massachusetts:

Greenfield Esperanto Committee, 63 Congress St.,
Greenfield, PR 3 - 7031.

James C. Keating, 323 Nottingham St., Springfield 4
ST 8-8481

Montana:

Esperanto Study Group, c/o Bob Davis, 1721 Helen,
Missoula, LI 9-8182

New York:

Frances Leshner, 4 West 28th St., New York 1,
MU 4-6384

Pennsylvania:

Esperanto Club of the Lehigh Valley, 701 Lechauweki
Ave., Bethlehem. Corresp. Sec.: Rene Oehler.

Esperanto Study Group, YWCA, Meadville.

Floyd A. Clarke, 1723 Illingsworth Ave., Allentown.
K.M. Whitten, 3933 Baltimore Ave., Philadelphia 4,
EV 2-3959.

Texas:

Esperanto Coterie of Texas, P.O. Box 805, Houston 1
Jaroslav Kleprik, 1206 Lamar Street, San Antonio.
CA 3-6624

Washington:

Seattle Esperanto Society, 3231 West 62nd St.,
Seattle 7.

Wisconsin:

Joey Przybilla, P.O. Box 685, Whitehall.

Canada:

Calgary Esperanto Studrondo, YWCA, Calgary, Alberta
Christie W. Roberts, Rose Valley, Saskatchewan.

Forest Esperanto Club, Box 421, Forest, Ontario
Oakville Esperanto Club, Esperanto House, Oakville,
Ontario. TA 2-9330.

Toronto Esperanto Club, Box 52, Terminal 'A',
Toronto, Ontario. HU-8-2811

ORGANIZATIONS:

ELNA Membership and Organization Committee,
3122 Silva St., Lakewood, Calif.

ELNA youth section: Charles Powell, Route 1, Box 92
Winauma, Florida.

Internacia Esperanto Muzeo en Wien, US representative,
William E. Baff, 610 C St. S.E., Washington 3, D.C.

Internacia Ligo de Esp. Instruistoj, US representative,
George Falgier, 3622 N. Market St. St. Louis 13, Mis.

Internacia Naturista Fakgrupo Esperantista, c/o L. Heil-
berg, 447 Cole St., San Francisco 17, Calif.

Kvakeria Esperantista Societo, US representative, Donald
Broadribb, 5615 Woodlawn, Chicago 37, Ill.

Skolta Esperantista Ligo, US Section: C. Stanley Otto,
20 Harvard Terrace, West Orange, New Jersey.

BOOK SERVICES:

Esperanto League Book Service, Middleton, Wisconsin.

Esperanta Libro Servo, 2222 Crest Drive, El Cajon, Calif.

Floyd A. Clarke, 1723 Illingsworth Ave., Allentown, Pen
Esperanto Press, Oakville, Ontario, Canada

Sender:
ESPERANTO PRESS
Oakville, Ontario, Canada

Return and Forwarding Postage Guaranteed

KUNLABORANT(IN)O SERĈATA

Kiu volas profesie labori por Esperanto?
Pro multaj presmendoj kaj ĝenerala inter-
esiĝo pri nia lingvo mia entrepreno
ESPERANTO PRESS bone progresas, sed
mi nun urĝe bezonas kunlaborant(in)on
por plenumi la taskojn, kiujn mi trans-
prenis aŭ por plene profiti el la maŝinaro
disponebla al nia movado. La persono
havu sufiĉe da talento por memstare
gvidi la entreprenon (krom perfekta scio
de Esperanto necesas konoj pri tajpado,
librotenado kaj teknika komprenemo por
lerni ofsetan presadon). La salajro estos
modesta kaj konforme al la enspezoj.
La kunlaborant(in)o povas ricevi ĉambreon
en nia domo kaj vivi kun nia familio.
Multaj leteroj restas ankoraŭ nerespond-
itaj sur mia skribotablo. Mi klopodos
respondi ĉiujn, sed mi ankoraŭ ne povas
antaŭvidi kiam. Pro tro da laboro ni
krome ne plu povas akcepti feriajn gas-
tojn en nia domo, escepte se ili venas
por helpi nin. Rüdiger Eichholz

Dua Volumo ESPERANTOLOGIO

*Internacia revuo por la lingvistiko kaj
bibliografio de Esperanto.*

La reapero de "Esperantologio" es-
tas grava kultura evento por la tuta
Esperantista movado. La unua kaj-
ero jam aperis. La tuta dua volumo
kovros proksimume tri jarojn.

La abonprezo por la dua volumo en
Usono estas \$6.00. La jam komplet-
igita Volumo I havebla je \$5.00.

La usona peranto estas
R. C. Marble, Box 545,
Reseda, California

*Sendu monon kaj abonojn NUN
al la peranto.*

Presita ĉe ESPERANTO PRESS, Oakville, Ont.